

Afdeling Goirle Riel

Verkiezingsprogramma

2010 -2014

Zorgzaam, spaarzaam, duurzaam

Voorwoord

De komende gemeenteraadsverkiezingen in maart 2010 zijn weer aanleiding om als afdeling Goirle Riel een aantal zaken te evalueren en een doorkijk te maken naar de toekomst. Wat gaat er goed, wat kan beter, hoe denkt het CDA vanuit haar perspectief welke richting we op zouden moeten gaan.

Onze wensen en acties worden beïnvloed door de huidige economische ontwikkelingen. Op vrij korte termijn zal Goirle, net als de rest van Nederland, geconfronteerd worden met minder materiële mogelijkheden. Leidend blijven de uitgangspunten van het christendemocratische gedachtegoed, te weten gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit en rentmeesterschap.

Wij staan voor een gemeente waarin iedereen mee kan doen als hij of zij dat wil. Op lokaal niveau wordt hier hard aan gewerkt door het CDA. Zij lopen niet weg voor de verantwoordelijkheid om het 'schip van Goirle' op koers te houden richting een krachtige lokale gemeenschap waarin mensen met respect met elkaar omgaan. De gevolgen van de financiële crisis maken het noodzakelijk dat de komende periode keuzes gemaakt moeten worden.

Het CDA staat voor heldere stellingname: duidelijke keuzes. In voorliggend programma worden richtingen aangegeven, welke kant zou Goirle en Riel op moeten om optimaal leefbaar te blijven. Samen met alle burgers van Goirle en Riel willen wij op een sobere en betaalbare manier al het mogelijke doen om het in Goirle groen en sociaal te houden.

Dit programma dat thans voor u ligt is een samenvatting van een uitgebreid basisdocument. Dit basisdocument is een "handboek" waarin op een fundamentele wijze getracht is vanuit het CDA gedachtegoed te komen tot politieke actiepunten. Vragen over en toelichting bij deze samenvatting kunnen veelal vanuit dit basisdocument worden beantwoord, omdat de politieke onderbouwing van de achtergronden daarin uitgebreid is toegelicht. Wilt u het basisdocument lezen, dan verwijzen wij u naar onze website. (www.goirleriel.cda.nl)

Inhoudsopgave

- 1. Veiligheid en leefbaarheid**
  - 1.1 Veiligheid
  - 1.2 Leefbaarheid
- 2. Gezinnen, jongeren, ouderen en generatiebeleid**
  - 2.1 Gezinnen
  - 2.2 Jongeren
  - 2.3 Ouderen
- 3. Onderwijs**
- 4. Sociaal Beleid**
  - 4.1 Uitvoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)
  - 4.2 Gezondheidsbeleid
  - 4.3 Mensen met een beperking
  - 4.4 Minimabeleid
  - 4.5 Vrijwilligers
  - 4.6 Mantelzorg
  - 4.7 Maatschappelijke stage
- 5. Sport en cultuur**
  - 5.1 Sport
  - 5.2 Cultuur
- 6. Ruimtelijke ordening en wonen**
  - 6.1 Ruimtelijke ordening
  - 6.2 Wonen
  - 6.3 Betrokkenheid burgers
- 7. Het landelijke gebied**
  - 7.1 Kernenbeleid
  - 7.2 Buitengebied
  - 7.3 Dorps- en wijkraad
- 8. Economische ontwikkeling, werkgelegenheid**
  - 8.1 Rol van de gemeente
  - 8.2 Werkgelegenheid
- 9. Milieu, water, verkeer en vervoer**
  - 9.1 Energie
  - 9.2 Afval
  - 9.3 Water
  - 9.4 Verkeer en vervoer
- 10. Financiën**
- 11. Tot slot**

1. Veiligheid en leefbaarheid

1.1 Veiligheid

Mensen moeten zich zowel thuis als in de publieke ruimte veilig voelen. Effectieve bestrijding van criminaliteit is van groot belang. Het CDA zal er alles aan doen de volgende punten te realiseren:

- De verkeersveiligheid verdient hernieuwde aandacht (o.a. aanleg voetgangersoversteekplaatsen, bijvoorbeeld de oversteek Kloosterplein – Hovel en op de Tilburgseweg ter hoogte van de bocht Dorpsstraat en de bocht Molenstraat). Aandachtpunten zijn verder: Dorpsstraat-Tilburgseweg, Tilburgseweg-Bergstraat-Molenstraat Spoorbaan, Van Hogendorpplein-Wittendijk, doorgaande route Riel, Hoogeindseweg-Kempenlaan, fietsoversteek Nieuwe Rielseweg-Kempenlaan-Haneven.
- Inventariseren en aanpakken van verkeersonveilige situaties voor fietsers vooral voor de schoolgaande jeugd en mensen met een beperking.
- Het vastgesteld integrale veiligheidsbeleid vraagt om zorgvuldige implementatie.
- Het project 'Buurtregie' (een multidisciplinair overleg over buurtoverlast) dient gecontinueerd en versterkt te worden.
- (Straat)handel in drugs moet worden teruggedrongen, te beginnen in de buurt van scholen, sportaccommodaties, jongeren- en jeugdvoorzieningen en kinderrijke woonwijken.
- Aan de politie wordt gevraagd beter te communiceren over hun activiteiten (bijv. de opgeloste zaken).

1.2 Leefbaarheid

Een goede leefbaarheid in een dorp kan alleen maar ontstaan als gemeente en burgers goed samenwerken. Van de gemeente wordt verlangd dat ze er alles aan doet de burgers te betrekken bij besluiten betreffende de leefbaarheid.

- Het CDA hecht aan een goed onderhoud van het openbaar groen. Een groene en schone publieke ruimte verhoogt de leefbaarheid en draagt bij aan een beter leefmilieu. Het onderhoud van gemeentelijk groen moet een gezamenlijke verantwoordelijkheid worden van de burgers en de gemeente. Deze verantwoordelijkheid wordt kort beschreven in afspraken met de buurt, of met individuele bewoners. De betrokkenheid met de openbare ruimte en met elkaar wordt hierdoor vergroot.
- Het CDA wil pleinen aantrekkelijker maken zodat die meer uitnodigen tot ontmoeting en binding van personen
- Het groenomvormingsplan verdient kans van slagen; er is vanaf 2008 veel geld geïnvesteerd en het uiteindelijke resultaat kan pas in 2011 goed beoordeeld worden.

2. Gezinnen, jongeren, ouderen

2.1 Gezinnen

Voor het CDA blijft het gezin, in de ruimste zin van het woord, de hoeksteen van de samenleving.

- De gemeente biedt, in samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), ouderschapscursussen aan voor (aanstaande) ouders. Samenwerking met andere gemeentes wordt gezocht. Voorlichting en preventie zijn daarbij van groot belang.
- Het te ontwikkelen CJG moet laagdrempelig en toegankelijk zijn.
- Ieder probleemgezin krijgt een gezinscoach via het CJG.

2.2 Jongeren

Een maatschappij zonder jeugd heeft geen toekomst. Met het overgrote deel van de jongeren gaat het goed, een klein deel blijft te veel langs de zijlijn staan. Jongeren moeten ons vertrouwen krijgen en betrokken worden bij ontwikkelingen. Het CDA Goirle Riel meent dat:

- Stichting Jong nadrukkelijk bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering moet worden betrokken
- Initiatieven van of voor jongeren, zoals *skatevoorzieningen* of *playgrounds* moeten worden ondersteund.

2.3 Ouderen

Ouderen worden uitgedaagd een actieve rol te blijven spelen in de samenleving. Voor de ouderen die zorg behoeven heeft het CDA extra aandacht.

- Ouderen moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen. De gemeente zorgt voor voldoende levensloopbestendige woningen en aanleunwoningen bij zorgcomplexen.

- Ouderenadviseurs en het gemeentelijk Steunpunt Mantelzorg hebben, in samenwerking met KBO en welzijnsorganisaties, een belangrijke taak bij de hulpvraag van ouderen.
- De gemeente faciliteert periodieke huisbezoeken door vrijwilligers om de risico's op vereenzaming en verwaarlozing te voorkomen.
- De gemeente ontwikkelt een WoonZorgVisie waarin zij in dialoog met betrokken partijen beschrijft hoe het kerndoel, de inwoners van de gemeente zo lang mogelijk thuis te laten blijven wonen, bereikt kan worden. Wonen en zorg moeten op maat geleverd worden.

3. Onderwijs

Iedereen heeft recht op kwalitatief goed onderwijs. Alleen door middel van continue scholing kunnen wij onze welvaart en welzijn handhaven. CDA Goirle Riel staat voor een leven lang leren.

- Brede scholen moeten zich ontwikkelen tot basisvoorziening waarin ook de voor- en naschoolse opvang, peuterspeelzaal en kinderopvang een plek hebben. Harmonisatie van Peuterspeelzalen en kinderopvang is een opgave in het kader van de komende wet OK (Kinderopvang) Marktpartijen spelen hierin een duidelijke rol. Uitgangspunt is dat ieder kind gelijke kansen verdient. De brede school dient ook een functie in de wijk te hebben.
- Brede scholen moeten, zoveel als mogelijk, ook 's avonds en in de vakantie beschikbaar blijven voor nevenactiviteiten van de buurt en van verenigingen.
- Ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten moeten verder teruggedrongen worden. Jongeren tot 23 jaar die uitvallen worden teruggeleid naar school of naar een baan, en als dit niet lukt naar een zorgtraject.

4. Sociaal beleid

4.1 *Uitvoering Wet Maatschappelijk ondersteuning*

Uitgangspunt van de kaderwet Maatschappelijke Ondersteuning is dat iedere burger deel moet kunnen nemen aan de maatschappij. Belemmeringen dienen in overleg met de burger zoveel mogelijk opgeheven te worden. Alle inwoners van Goirle en Riel moeten kunnen deelnemen aan de samenleving. Voor degenen die dat niet op eigen kracht kunnen, moet er een deugdelijk vangnet zijn. Het CDA hanteert de volgende uitgangspunten:

- Op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning indien nodig.
- Kwaliteit van diensten en voorzieningen is het leidende principe bij aanbestedingen in het kader van de WMO.
- Samen met de burger wordt geïnventariseerd wat de belemmeringen zijn voor goede deelname aan het maatschappelijke leven, bevordering van zelfredzaamheid is daarbij een belangrijk doel.
- Binnen de voorzieningen wordt het eigen-bijdrage-principe zoveel mogelijk gehanteerd, zorgvuldig wordt omgegaan met gemeenschapsgelden, echter voor basisvoorzieningen mogen geen financiële barrières opgeworpen worden.
- In het kader van efficiency zal er een lokaal uitgiftepunt moeten komen voor kortdurende gebruikers van voorzieningen (bijv. scootmobielen of rolstoelen).

4.2 *Gezondheidsbeleid*

Het gemeentelijke gezondheidsbeleid richt zich vooral op zaken die te maken hebben met leefstijl.

- Het gemeentelijke gezondheidsbeleid dient zich vooral te richten op preventie van gezondheidsrisico's.
- De gemeente biedt, samen met scholen, (sport)verenigingen en maatschappelijke instellingen, programma's aan die zijn gericht op een gezonde leefstijl voor mensen met een verhoogd risico.
- Het CDA vindt dat de gemeente de regie moet nemen bij de noodzakelijke afstemming tussen jeugdgezondheidszorg, jeugdbescherming, jeugdbeleid en jeugdzorg. Dit kan gebeuren door een netwerkorganisatie als het te ontwikkelen Centrum voor Jeugd en Gezin.

4.3 *Mensen met een beperking*

In een samenleving die het CDA voorstaat moeten mensen met een beperking optimaal kunnen deelnemen aan het maatschappelijk verkeer zoals iedere andere burger.

- Het CDA is voorstander van structurele samenwerking tussen zorgaanbieders en zorgfinanciers, zodat mensen met een beperking via het 1 Loket alle relevante informatie en advies kunnen krijgen.

- Openbare gebouwen (CC Jan van Besouw, wijkgebouwen) moeten goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte is de inbreng van het Platform Gehandicapten Goirle en Riel een constante factor.

4.4 Minimabeleid

Bij de bestrijding van armoede is het van belang onderscheid te maken tussen armoede als de oorzaak van problemen en armoede als het gevolg daarvan.

- Het CDA kiest voor een gemeentelijk minimabeleid dat activerend is voor wie nog kan werken, toereikend is voor wie dat niet meer kan en dat ook op langere termijn houdbaar is.
- Het CDA zet zich in voor financiële tegemoetkoming van bijzondere kosten als gevolg van chronische ziekte of handicap voor mensen met een minimuminkomen. Het Solidariteitsfonds dient daartoe versterkt te worden.
- Maatschappelijke participatie van kinderen in gezinnen met een minimuminkomen wordt door de gemeente financieel ondersteund.
- Het CDA pleit voor een preventief beleid vanuit de gemeente met betrekking tot (problematische) schulden. De gemeente ondersteunt het aanbieden van cursussen gericht op budgetbeheer en faciliteert Schuldhulpverlening..
- Het CDA wil kwijtschelding van de WOZ en de afvalstoffenheffing voor mensen met een minimuminkomen handhaven. Jaarlijkse toetsing is gewenst.

4.5 Vrijwilligers

De maatschappelijke ontwikkelingen vragen steeds meer van vrijwilligers. Mensen hebben er een groot belang bij dat vrijwilligers goed ondersteund worden. Vrijwilligers vormen het cement van de betrokken maatschappij. De gemeente ondersteunt en stimuleert het vrijwilligerswerk door middel van het Steunpunt Vrijwilligers. Daar wordt scholing op maat aangeboden en nieuwe vrijwilligers geworven. Ook in het kader van de verplichte Maatschappelijke Stages vormt het Steunpunt een bemiddelende rol.

4.6 Mantelzorg

Het CDA gelooft in een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. De gemeente biedt ondersteuning op maat aan (organisaties van) vrijwilligers en mantelzorgers en faciliteert daar waar mogelijk. Onderzocht moet worden wat de rol van de gemeente kan zijn in de problematiek rond dementie.

4.7 Maatschappelijke stage.

De gemeente brengt vraag en aanbod van maatschappelijke stageplekken bij elkaar door afspraken te maken met de scholen, maatschappelijke en zorginstanties en het bedrijfsleven, waar deze elkaar niet vinden.

5. Sport en cultuur

5.1 Sport

Sporten door iedereen is bijzonder belangrijk. Sport, meer bewegen, is essentieel voor een goede gezondheid, bijvoorbeeld bij het voorkomen van overgewicht.. Ook heeft sport een belangrijke maatschappelijke en sociale functie voor individuen en de gemeenschap als geheel.

- Het CDA hecht aan een bloeiend en breed (sport)verenigingsleven. De gemeente biedt, voor in het bijzonder jeugdsportbeoefening, sportverenigingen ondersteuning waar nodig.
- Speerpunt in het sportbeleid is het werven van vrijwilligers.
- De sportzaal van Riel voldoet niet meer aan de huidige eisen en bezien moet worden of deze vervangen kan worden door een hedendaagse sportzaal.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte dient ook ruimte te worden geschapen voor actieve sportbeoefening (bijv. door inrichting verharde trapveldjes)
- De inrichting van het sportcomplex voor de (buiten)sporten op het Riels kwadrant dient in nauw overleg met de toekomstige gebruikers te worden ingericht en moet een positieve impuls geven aan de actieve sportbeoefening in de hele gemeente.

5.2 Cultuur

Kunst en cultuur geven een belangrijke kwaliteitsimpuls aan het leefklimaat van ons dorp. De gemeente beschermt het cultuurhistorisch erfgoed, zoals monumenten en landgoederen.

Kunst in de openbare ruimte en in civiele werken wordt gestimuleerd.

- De Lokale Omroep Goirle dient voor diegenen die niet op de kabel zijn aangesloten te bezien of diensten via Internet beter beschikbaar kunnen zijn. Uitzenden met behulp van de PC technologie (TV uitzending volgen op je PC)
- De Sociaal Culturele voorzieningen moeten betaalbaar blijven. Bij het C.C. Jan van Besouw mag het sociale aspect niet ondergesneeuwd raken. Nadere oriëntatie op de functie van het C.C. Jan van Besouw is gewenst. Een beleidskader met een realistisch financieel plaatje ontbreekt thans. In het beleidskader zou ook de multifunctionaliteit van de voorziening betrokken kunnen worden (huis van de verenigingen / zorgloket).
- Het CDA hecht grote waarde aan amateurkunst.

6. Ruimtelijke ordening en wonen

6.1 Ruimtelijke ordening

Ruimtelijke ordening raakt iedereen, of het nu gaat om wonen, werken of natuur. De inrichting van de publieke ruimte raakt ons allen. Het ruimtelijke ordeningsbeleid dient te worden afgestemd op de demografische prognoses voor de gemeente (en de regio) **Uitgangspunt blijft: bouwen naar behoefte**. Bij de ontwikkeling van nieuwe woonwijken worden de factoren toegankelijkheid voor mensen met een beperking en mogelijkheden voor buurtactiviteiten meegewogen.

Zeer belangrijk bij de ontwikkeling van nieuwe plannen en wijken is dat vooraf een goed onderbouwde kostenindicatie inclusief een planning van de realisatie wordt opgesteld.

Zo is thans al duidelijk dat realisering van het Kloosterplein om financiële redenen belangrijk zal moeten worden uitgesteld.

6.2 Wonen

Wonen is een eerste levensbehoefte. Voor veel mensen is de woningmarkt minder toegankelijk.

- Het CDA staat een actief doelgroepenbeleid voor als het gaat om woningbouw voor starters en senioren. De gemeente stimuleert vernieuwingen als kleinschalige woonvormen voor ouderen met dementie en andere woon/zorginitiatieven. De te ontwikkelen WoonZorgvisie biedt hiervoor kaders.
- Voor de bestaande woningvoorraad wil het CDA meer mogelijk maken zoals combineren van wonen en werken en het toestaan van woningaanpassingen als mensen zorg nodig hebben.
- De behoefte in de woningmarkt wordt regelmatig onderzocht. De verhouding in behoefte aan dure – betaalbare – goedkope woningbouw is leidend in nieuwbouwprojecten.
- Een actieve en strategische grondpolitiek bevordert de eigen keuzemogelijkheden van de gemeente en moet sterk worden bevorderd.
- Er moeten voldoende mogelijkheden zijn voor ouderen en jongeren om te kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving

6.3 Betrokkenheid burgers

Meer zeggenschap en keuzemogelijkheden bij nieuwbouw zijn gewenst. Toekomstige eigenaren en huurders van woningen moeten meer invloed en zeggenschap krijgen bij nieuwbouw.

De gemeente ondersteunt (collectief) particulier opdrachtgeverschap door gerichte maatregelen.

7. Het landelijke gebied

7.1 Kernenbeleid

Er is behoefte aan verbreding van de plattelandseconomie, nieuwe initiatieven op dit gebied zijn noodzakelijk.

Speciale aandacht krijgt het voorzieningenniveau in Riel. Het CDA wil de uitvoering van het Integraal DorpsOntwikkelingsPlan van kern Riel (IDOP) voortvarend ter hand nemen..

7.2 Het buitengebied

De functie van het buitengebied is van steeds groter belang voor zowel agrarische bedrijvigheid, recreatie als natuur.

- Voor het buitengebied zijn naast de bestaande bedrijven nieuwe economische dragers nodig. Daarvoor ziet het CDA goede kansen voor agrariërs en plattelandsondernemers met initiatieven zoals een

zorgboerderij, kinderopvang op de boerderij, een boerencamping, educatiebedrijven en groene diensten. Ook het voorzieningenniveau vaart hier wel bij.

- De ontwikkeling van de Recreatieve Poort voor de gemeente Goirle en Riel dient integraal met alle betrokken ondernemers en omwonenden te worden aangepakt.
- Voor de zone LandbouwOntwikkelingsGebied (LOG) zal samen met de gemeenten Alphen-Chaam en Gilze-Rijen een landschappelijk inpassingsplan moeten worden opgesteld.

7.3 Dorps- en wijkraad

Het CDA kiest voor een gemeentebestuur zo dicht mogelijk bij burgers. Dit betekent onder meer dat initiatieven voor het instellen van dorps- en wijkraden worden ondersteund.

8. Economische ontwikkeling

8.1 Rol van de gemeente

De gemeente dient te zorgen voor goede randvoorwaarden voor economische ontwikkeling.

- De gemeente richt één fysiek en digitaal loket in voor bedrijven, waar ondernemers terecht kunnen. De bedrijfscontactfunctionaris speelt hier een centrale rol in.
- Winkelgebieden en bedrijventerreinen moeten schoon en veilig zijn.
- Waar mogelijk wordt aan arbeidsintensieve en hoogwaardiger bedrijven vestigingskansen geboden.

8.2 Werkgelegenheid

Werkgelegenheid is van zeer groot belang, werken biedt mensen naast een inkomen ook mogelijkheden tot verdere ontplooiing. Het CDA hecht grote waarde aan het stimuleren van kleinschalige ondernemersinitiatieven, bij voorkeur arbeidsintensieve en niet-vervuilende ondernemingen.

De huidige industrieterreinen dienen efficiënt benut te worden, leegstand moet zoveel mogelijk tegengegaan worden.

9. Energie, milieu, verkeer en vervoer

9.1 Energie

Het CDA wil er naar streven dat wij de wereld in een betere toestand doorgeven aan de komende generaties. Wij kiezen daarom voor de volgende actiepunten:

- Het inkoopbeleid moet vanaf 2010 volledig duurzaam zijn. Tevens wordt 'duurzaamheid' opgenomen als criterium bij aanbestedingen.
- Bij openbare gebouwen, zoals gemeentehuis en het CC Jan van Besouw, wordt het energieverbruik kritisch bekeken en er wordt actie ondernomen hier verbetering in te realiseren.
- Het streven is het bouwen van energiearme woningen en waar mogelijk van energieneutrale woningen.
- De gemeente stimuleert duurzame energieopwekking, zoals o.a. door middel van windenergie. Zij wijst in samenspraak met de provinciale overheid gebieden aan waar windmolens kunnen worden gerealiseerd en scheidt ruimte voor particuliere investeerders.
- De gemeente heeft een voorbeeldfunctie en zal dan ook thematisch aandacht geven aan dit onderwerp waardoor het ook voor inwoners aantrekkelijk maakt hiermee bezig te zijn. Tevens kunnen hierdoor besparingen worden gerealiseerd.

9.2 Afval

- De gemeente bevordert het milieubesef van burgers en versterkt mede daardoor de gescheiden inzameling en recycling van huisvuil en garandeert in haar contract met inzamelaars en/of verwerkers de duurzame verwerking daarvan.
- In haar milieutoezicht op bedrijven bevordert de gemeente het voorkómen, het hergebruik en de duurzame verwerking van bedrijfsafval.
- Zwerfvuil en dumping van afval in het buitengebied wordt effectief aangepakt. Hierbij zal het instrument van handhaving worden ingezet.

9.3 Water

Algemene verbetering van de waterkwaliteit is van groot belang:

- Beheer en onderhoud van riolering vindt planmatig plaats; daarbij wordt rekening gehouden met het drainerende effect van lekke riolen op het grondwaterpeil waar dat leidt tot schade (vervuiling grondwater of verzakking van bijv. wegen).
- De gemeente maakt afspraken met het waterschap om het aantal riooloverstorten te verminderen, dit voor zover de (riolering)kosten voldoende opwegen tegen de (waterkwaliteits)baten.
- Met het waterschap wordt gezamenlijk vastgesteld welke maatregelen nodig zijn om aan de wateropgaven te voldoen. De gemeente maakt een planologische vertaling van deze opgaven en past ze zo goed mogelijk in haar ruimtelijke ontwikkelingsbeleid. Mogelijkheden tot verbetering van kwaliteit van het water in het open landschap en van het stedelijk water worden daarbij aangegrepen, o.m. door aanleg van natuurvriendelijke oevers.
- In samenwerking met het waterschap wordt gestreefd naar de meest kosteneffectieve oplossingen. Tevens wordt waar mogelijk gestreefd naar gezamenlijke uitvoering van beheers- en onderhoudstaken. De stijging van de rioolrechten wordt daarmee zo laag mogelijk gehouden.
- Aan burgers moet betere voorlichting worden gegeven over besteding van de middelen voor water en de bereikte resultaten.

9.4 Verkeer en vervoer

Veilig en duurzaam.

- Het verkeer- en vervoersbeleid is gericht op drie speerpunten: bereikbaarheid, verkeersveiligheid en het bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit.
- Woonwijken moeten nog verkeersveiliger worden. De gemeente neemt daartoe, in overleg met de wijkbewoners, maatregelen (instellen 30 km zones, en fietspaden, verkeersdrempels, zebrapaden).
- Het CDA vindt een goede bereikbaarheid van dorpen, buurten en wijken per fiets belangrijk. De onderlinge verbinding van fietsroutes en recreatieve fietsroutes in het buitengebied verdienen aandacht.
- Het gebruik van het openbaar vervoer wordt gestimuleerd. De gemeente neemt nogmaals het initiatief de buslijnen naar onder andere ziekenhuizen en centrum van Tilburg met directe verbindingen gerealiseerd te krijgen en de stopplaatsen in de gemeente beter verspreid en in het bijzonder op punten waar veel ouderen en mensen die moeilijk ter been zijn zich bevinden, zoals het centrum en het zorgcentrum Elisabeth, terug te laten komen. Hierbij dient ook te worden gedacht aan de inzet van kleinere bussen buiten de spitsuren.
- De gemeente bevordert de duurzaamheid van mobiliteit door samen met partners een visie te ontwikkelen en afspraken te maken over 'schoon rijden' (gebruik van vervoermiddelen op elektriciteit, aardgas en biobrandstoffen).
- Het CDA streeft naar de aanleg van een fietspad naar Gilze en wil dat in de komende raadsperiode realiseren en gaat op zoek naar subsidiegelden daarvoor.

10. Financiën.

Het CDA hecht sterk aan een gezonde financiële positie voor onze gemeente. Bij het doen van uitgaven zal het CDA kritisch oordelen over nut en noodzaak. Er mag bovendien geen mist ontstaan omtrent de financiële positie van de gemeente. Helderheid is ons Credo. Het CDA heeft hierbij de volgende actiepunten:

- Structurele uitgaven moeten in beginsel door structurele inkomsten worden bekostigd. Zo ontstaat er solide dekking voor meerjarige uitgaven die niet afhankelijk zijn van incidentele mee- en tegenvallers.
- Gemeentelijke heffingen, rechten en leges dienen kostendekkend te zijn.
- Het CDA wijst een beleid af waarbij verhoging van de OZB als logische oplossing van een financieel tekort op de begroting wordt gezien. Verhoging van belastingen is alleen acceptabel als dit aantoonbaar meerwaarde heeft voor de bewoners van onze gemeente. Daarbij zijn wij van mening dat in een periode waarin mensen met een lager inkomen moeten rondkomen lastenverzwaringen in feite niet acceptabel zijn.
- Het reserve- en voorzieningenbeleid moeten zich kenmerken in helderheid. Heroverwogen moet worden welke reserves en voorzieningen nodig zijn, en welke maximale bedragen daarvoor nodig zijn. Het CDA streeft ernaar minder specifieke reserves te benoemen.
- Verantwoording van de bestede middelen in de jaarrekening moet op een voor eenieder inzichtelijke wijze plaatsvinden.
- Bij de inkoop van diensten moet kritisch worden gekeken naar de effectiviteit en kwaliteit.
- Een actieve grondpolitiek zou een positieve bijdrage moeten leveren aan de financiële positie van de gemeente.

- Het CDA is zich er terdege van bewust dat wensen, op een verantwoorde wijze, betaalbaar moeten zijn. In de zorgelijke financiële tijden die ons te wachten staan, is zij bereid investeringen kritisch tegen het licht houden. Het CDA zal hierbij moeilijke keuzes niet uit de weg gaan.
- De ontwikkeling van nieuwe projecten (sportpark, nieuwe woonwijk van den Wildenberg, Kloosterplein) dienen kritisch tegen het licht gehouden te worden door middel van actuele exploitatieopzetten. Een goede risicoanalyse is voorwaarde om de betaalbaarheid op lange termijn te kunnen waarborgen

11. Tot slot

De huidige economische crisis vraagt om duidelijke stellingname. Hoe kunnen we de financiële problemen het hoofd bieden op een manier dat de burger er zo min mogelijk last van heeft? Leidend uitgangspunt blijft voor het CDA Goirle Riel dat de meest kwetsbare burger ontzien dient te worden. Versobering van beleid; nog doelmatiger werken; kunnen we alle subsidies blijven betalen?

Enige gedachtesrichtingen waar het CDA Goirle Riel winst meent te kunnen boeken:

- Een van de grootste kostenposten: de salariskosten van het gemeentelijke apparaat vergt een kritische analyse op de kerntaken van de gemeente;
- Minder regeldruk is landelijk een speerpunt. Lokaal is dit nog niet voldoende uitgewerkt. Minder regels = minder controle = minder controleurs. Uitgangspunt bij wensen en vragen van burgers en bedrijven: JA, tenzij. De gemeente is en blijft dienstverlener;
- Door middel van samenwerking in de regio, is het door schaalvergroting en efficiency mogelijk kostenbesparingen te realiseren.
- Investerings in automatisering moeten efficiencywinst opleveren;
- De gemeente dient initiatieven te ontwikkelen om kritisch naar zichzelf te kijken; de uitstraling naar buiten is op diverse niveaus voor verbetering vatbaar. Zo kan door een betere controle op de uitvoering van de werkzaamheden buiten de uitstraling van de gemeente verbeterd worden.
- Kritisch zou onderzocht kunnen worden of niet volstaan, kan worden met twee wethouders.
- De gesubsidieerde instellingen en verenigingen meer prikkelen tot eigen creatieve verantwoordelijkheid, helder formuleren wat de kerntaken van de gemeente zijn (wat verstaan wij onder basisvoorzieningen);
- Het CDA blijft werken aan het vergroten van het vertrouwen van de burger in de lokale politiek. Daarvoor is het ook nodig dat de raad en het college van burgemeester en wethouders beter met elkaar samenwerken.

Het CDA Goirle Riel voorziet een zware bestuursperiode 2010 – 2014. Samen met onze betrokken burgers staan wij voor een opgave om bij verslechterde omstandigheden onze voorzieningen zo goed mogelijk in stand te houden. Er zullen soms pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden, echter de sombere perspectieven bieden ook veel kansen voor alle betrokken spelers in het Goirlese en Rielse veld.

Laat uw stem gelden.....